

GENELGE
(2008/ 8)

Bilindiği üzere, 2872 sayılı Çevre Kanununun 14. maddesi çerçevesinde, Avrupa Birliği Çevresel Gürültü Direktifine (2002/49/EC) uyumlu olarak Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi (ÇGDY) Yönetmeliği 01 Temmuz 2005 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 01 Temmuz 2005 tarihinden itibaren yürürlükte olan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği; 5491 Sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2006), yaklaşık iki yıldır uygulanmakta olan Yönetmelikte karşılaşılan sorunlar ve Çevre ve Orman Bakanlığının Kurumsal ve İdari Kapasitenin Güçlendirilmesi ile birlikte AB Çevresel Gürültü Direktifinin (2002/49/EC) Türk Çevre Mevzuatına yansıtılması ve 5 pilot alanda uygulanması amacıyla, Bakanlığımız tarafından yürütülen AB Eşleştirme Projesi sonuçları da dikkate alınarak Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği revize edilmiş aynı isim altında 07 Mart 2008 tarihli ve 26809 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik; Ulaşım (*karayolu, demiryolu, denizyolu ve Havaalanı*), Endüstri tesisleri, **Eğlence yerleri**, Şantiye faaliyetleri, Atölye, imalathane, işyerleri ve benzeri faaliyetlerden yayılan, istenmeyen zararlı çevresel gürültüler ile insanları olumsuz etkileyen ve bina içine iletilen gürültüler ve çevresel titreşimi, önlemek ve kontrol altına almak amacıyla hazırlanmıştır.

Eğlence yerlerinden kaynaklanan çevresel gürültünün kontrol altına alınması için Yönetmeliğin 27 nci maddesinde;

- Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; elektronik olarak yükseltilmiş ses kaynağı bulunan, üzeri ve etrafı fiziksel olarak açık ve/veya yarı açık olan bahçeli gazino, dans salonları, lunaparklar, animasyon ve eğlence merkezleri, fuar, piknik yerleri, açık hava sinemaları, lokantalar, kahvehane ve dükkânlar gibi kamuya açık yerler ile diskotek, kulüpler, barlar, restoran ve düğün salonları gibi kapalı ve/veya yarı açık olan yerlerden çevreye yayılan çevresel gürültü seviyesi, Leq gürültü göstergesi cinsinden arka plan gürültü seviyesini 5 dBA'dan ve 7 dBC'den daha fazla aşamaz. Çok ve orta derecede hassas kullanımların içinde ise arka plan gürültü seviyesinin sağlanması gerekir,
- Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlardan çevreye yayılan toplam gürültü seviyesi, çok hassas kullanım alanı dışında arka plan gürültü seviyesini Leq gürültü göstergesi cinsinden 7-10 dBA aralığından fazla aşamaz,
- Bu esasların eğlence yerlerinde sağlanıp sağlanmadığı, yetkili idarenin belirleyeceği sürelerde sunulacak Çevresel Gürültü Seviyesi Değerlendirme Raporu ve/veya yetkili idare koordinasyonunda diğer mevzuat kapsamında yetkili kılınan kurum kuruluşların da desteği alınarak yapılacak denetimler çerçevesinde kontrol edilmesi gerektiği,
- Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlarda, yetkili idare tarafından gerekli görülmesi halinde çevresel gürültü seviyesinin kontrol altına alınması amacıyla gürültü seviyesinin sürekli ölçülmesine yönelik sistem kurulur veya kurdurulur,
- Eğlence yerlerinin oluşturduğu çevresel gürültüye maruz kalan kişilerin ve yaşanan şikayetlerin yoğunluğu göz önünde bulundurularak yetkili idare tarafından Mahalli Çevre Kurul kararı doğrultusunda çalışma saati sınırlamasına, canlı müzik yayınının kaldırılması gibi faaliyet türünün değiştirilmesine, kaynakların belirlenen başka alanlara taşınmasına karar verilir,

esasları getirilmiştir.

Ayrıca, Yönetmeliğin 8 inci maddesi ile eğlence yeri sahipleri, işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı safhasında ve/veya programlı, programsız veya şikâyete istinaden yapılacak denetimlerde, yetkili idarenin talebine istinaden Çevresel Gürültü Seviyesi Değerlendirme (ÇGSD) raporu hazırlamakla yükümlü kılınmışlardır. ÇGSD Raporu Bakanlığımızca belirlenmiş esaslar çerçevesinde hazırlanması gerekmektedir.

Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinin;

- (ç) bendi ile “Susturucu veya ses giderici diğer parçaları olmadan bir motorlu kara taşıtı çalıştırılmaz veya çalışmasına sebep olunmaz, bakım onarım veya diğer değiştirme amacı dışında bir motorlu araç veya motosiklet üzerindeki susturucu veya ses giderici parça çıkarılmaz, çalışamaz hale getirilemez.”
- (d) bendi ile “Bir motorlu araç üzerinde veya içinde; korna veya ses çıkaran başka bir cihazın zorunlu haller dışında gürültü rahatsızlığına neden olacak şekilde çalınması yasaktır.”
- (e) bendi ile “Radyo, televizyon, müzik seti ve her türlü müzik aletlerini çok hassas kullanımların bulunduğu alanlar ile toplu taşıma araçlarında çalmak yasaktır.”
- (f) bendi ile “Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; yüksek sesle konuşarak, bağırarak, anons sistemleri gibi ses yükseltici araçlar kullanılarak ve darbeli düzenli veya düzensiz sesler çıkararak propaganda, reklâm, duyuru, tanıtım ve satış yapmak yasaktır.”
- (g) bendi ile “Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; deniz motoru, motosiklet veya herhangi bir motorlu araçta 20.00-06.00 saatleri arasında deneme çalışmaları yapmak yasaktır.”
- (ğ) bendi ile “Çok hassas kullanımların içinde ve bu kullanımlardan itibaren en az 500 metre mesafede; mekanik veya motorlu dikiş makinesi, matkap, testere, öğütücü, çim biçme makinesi, koşu bandı veya benzeri araçların 19.00-07.00 saatleri arasında çalıştırılması veya çalıştırılmasına izin verilmesi yasaktır.”
- (h) bendi ile “Patlayıcı, maytap ve benzeri şeyleri kullanmak, ateşlemek gibi benzeri faaliyetlerin, çok hassas kullanımlardan itibaren en az 500 metre mesafede yapılması yasaktır. Bu mesafenin üzerindeki alanlarda söz konusu faaliyetlerden çevreye yayılan gürültü seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden mevcut arka plan gürültü seviyesini 10 dBA’dan fazla aşamaz.”
- (i) bendi ile “Çok hassas kullanımların bitişiğinde, alt ve üstündeki alanlarda konser, gösteri, miting, tören festival, düğün ve benzeri gibi açık hava faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi yasaktır. Orta derece hassas kullanımların bulunduğu alanlarda bu tür faaliyetlerden çevreye yayılan gürültü seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden mevcut arka plan seviyesini 5 dBA’dan fazla aşamaz.” hükümleri getirilmiştir.

Diğer mevzuat kapsamında;

- **5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu madde 7 birinci fıkrâ (i) bendi;** “...gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; .....
- **5393 sayılı Belediye Kanunu madde 15 bent (o);** “Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak;...”
- **İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik madde 33.birinci fıkrâ;** “Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatleri belediye sınırları içinde belediye encümeni, bu yerler dışında il encümeni tarafından tespit edilir.”
- **2803 Sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu’na istinaden çıkarılan Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliği madde 62;** “Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı içindeki şehir ve kasabalarda, saat 24.00`den sonra herhangi bir şekilde çevre halkının rahat ve huzurunu bozacak tarzda gürültü edilmesi yasaktır. Bu yasağa aykırı olarak, konut içinde veya dışında gürültü edenler Jandarmaca emir verilerek gürültü etmektен yasaklanır. Bu emir ve uyarının yapılması için, gerekliyse konut ve eklentilerine girilebilir ”
- **Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu madde 14;** Şehir ve kasabalarda gerek mesken içinde ve gerek dışında saat 24 ten sonra her ne suretle olursa olsun civar halkının rahat ve huzurunu bozacak surette gürültü yapanlar polisçe men olunur. Bu yasağı dinlemeyenler hakkında Ceza Kanununun 546 ncı maddesine göre takibat yapılır.” hükümleri getirilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 12 nci maddesi (5491 sayılı Kanun’un 9 uncu maddesi ile değişik) çerçevesinde; Bakanlığımızca getirilen esasları sağlayan çevre denetim birimini kuran belediyelere ve 2918 sayılı Karayolları

Trafik Kanununa göre belirlenen denetleme görevlilerine 29 Haziran 2006 tarih ve 7512-31819 (2006/16) sayılı genelge ile yetki devri yapılmıştır.

Bilindiği üzere, yaz sezonuna girilmesi ile birlikte konut, hastane ve okul gibi hassas mekanlar çevresel gürültüden daha fazla etkilenmektedir. Ayrıca geleceğimizin teminatı öğrencilerimiz için önemli olan orta öğretim ve üniversite seçme sınavlarının yaklaştığı şu günlerde özellikle sınava hazırlanan çocuklarımızın performansının etkilenmemesi için gerekli kontrol tedbirlerinin alınması ve sınav sırasında sessizliğin sağlanması önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve diğer mevzuat dikkate alınarak;

- Eğlence yerlerinin ve gürültüye hassas kullanımlara (mesken, okul, hastane gibi) iletilen çevresel gürültünün İl Çevre ve Orman Müdürlüğünüzce/Belediyenizce/2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre belirlenen denetleme görevlilerince denetlenmesi,
- Gerektiğinde, Çevresel Gürültü Seviyesi değerlendirme Raporu” nun hazırlanması,
- Yapılacak ölçümlerle ve/veya hesaplamalarla eğlence yerinden/yerlerinden kaynaklanan çevresel gürültü seviyesinin tespit edilmesi,
- Sınır değerlerin sağlanmaması halinde; mevzuatın uygulanmasından sorumlu kurum veya kuruluşca, gürültü rahatsızlığının önlenmesi ve sınır değerlerin sağlanması için; ses kaynaklarının konumlarının değiştirilmesi; kapı ve pencerelerin tamamen kapalı tutulması; kapı, pencere, duvarlar gibi cephelerde yalıtım tedbirlerinin aldırılması,
- Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlarda, yetkili idare tarafından gerekli görülmesi halinde çevresel gürültü seviyesinin kontrol altına alınması amacıyla gürültü seviyesinin sürekli ölçülmesine yönelik sistem kurulması veya kurdurulması,
- Eğlence yerlerinin oluşturduğu çevresel gürültüye maruz kalan kişilerin ve yaşanan şikayetlerin yoğunluğu göz önünde bulundurularak yetkili idare tarafından Mahalli Çevre Kurul kararı doğrultusunda çalışma saati sınırlamasına, canlı müzik yayınının kaldırılması gibi faaliyet türünün değiştirilmesine, kaynakların belirlenen başka alanlara taşınması,

konularında gerekli tedbirlerin alınması/aldırılması iş bu genelgenin ve yetkili idare tarafından uygulanacak tedbirlerin ilgili tüm taraflara duyurulması ve yetkili idareler tarafından titizlikle uygulanması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Prof.Dr.Veysel EROĞLU
Bakan

EKLER:

1- Yetki devri yapılan belediyelerin listesi

DAĞITIM:

Gereği için:

- Ulaştırma Bakanlığına
(Karayolları Genel Müdürlüğü)
- Valiliklere
- Yetki devri yapılan belediyelere
- Jandarma Genel Komutanlığına
- Emniyet Genel Müdürlüğüne

Bilgi İçin:

- İçişleri Bakanlığına

Not: Sehven “2803 Sayılı Jandarma Teşkilat Kanunu madde 62” olarak yazılmış ifade, “**2803 Sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu’na istinaden çıkarılan Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliği madde 62**” olarak yukarıda düzeltmesi yapılmıştır.